

MINISTER ZDROWIA

Warszawa – 2010 -03- 23

MZ-PLO-4642-10454-2/MS/10
MZ-PLO-070-26/HP/10

SEKRETARZAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 25.03.10
nr. 1478 podpis [signature]

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 24.03.2010.
nr. 1478 podpis [signature]

Pan

Bogdan BORUSEWICZ

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W związku z oświadczeniem Pani Marii Pańczyk-Pozdziej, Senatora Rzeczypospolitej Polskiej, złożonym podczas 48 posiedzenia Senatu w dniu 4 lutego 2010 roku, przesłanym przy piśmie z dnia 16 lutego 2010 roku (BPS/DSK-043-2418/10), w sprawie uprawnień do bezpłatnego zaopatrzenia w leki wdów po inwalidach wojennych, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Szczegółowe unormowania prawne regulujące kwestie dostępu do świadczeń zdrowotnych, zawiera ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 164, poz. 1027 ze zm.).

Zakres uprawnień świadczeniobiorców do świadczeń opieki zdrowotnej został uregulowany w przepisach wskazanej ustawy, w szczególności w art. 15-16.

Uprawnienia świadczeniobiorców do bezpłatnego zaopatrzenia w leki, określa art. 45 oraz art. 46 tej ustawy.

Art. 46 ustawy nadaje uprawnienia do bezpłatnych leków oznaczonych symbolami „Rp” lub „Rpz”, dopuszczonych do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dla: inwalidów wojennych, osób represjonowanych, ich małżonków pozostających na ich wyłącznym utrzymaniu, wdów i wdowców po poległych żołnierzach i zmarłych inwalidach wojennych oraz osobach represjonowanych, uprawnionych do renty rodzinnej.

Art. 45 tej samej ustawy nadaje uprawnienia do bezpłatnych leków objętych wykazami leków podstawowych i uzupełniających dla osób: które są inwalidami wojskowymi, które

doznały uszczerbku na zdrowiu w okolicznościach określonych w art. 7 i 8 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (zwanej dalej ustawą o zaopatrzeniu inwalidów wojennych), i nie zostały zaliczone do żadnej z grup inwalidów, wymienionych w art. 42 i 59 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych, które są cywilnymi niewidomymi ofiarami działań wojennych.

Uprawnienia określone w art. 45 ustawy o świadczeniach, dotyczą tylko i wyłącznie osób wymienionych, nie obejmują małżonków, ani też wdów/wdowców po tych osobach.

Zawarta w art. 5 pkt. 5 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych definicja inwalidy wojennego lub wojskowego, swoim zakresem podmiotowym nie obejmuje wszystkich osób, które są uznawane za inwalidów wojennych lub wojskowych na gruncie przepisów ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 87 z późn. zm.). W świetle ustawy inwalidą wojennym lub wojskowym jest osoba, o której mowa w art. 6-8 lub w art. 30 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin.

Pani Łucja K. zwróciła się do Oddziału Wojewódzkiego NFZ z wnioskiem o wydanie decyzji uprawniającej do bezpłatnego zaopatrzenia w leki i przedstawiła zaświadczenie Oddziału ZUS, że jest wdową uprawnioną do renty rodzinnej po osobie, o której mowa w art. 59 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych. Dnia 12 października 2009 r. Inspektorat ZUS w Tarnowskich Górach potwierdził, że mąż wnioskującej – Pan Jan K. nie spełniał kryteriów inwalidy wojennego określonego w art. 6 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych, ale był osobą określoną w art. 59 tejże ustawy. Należy dodać, że art. 109 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej nakłada na Dyrektorów Oddziałów Wojewódzkich NFZ obowiązek ustalania prawa do świadczeń. Na podstawie zaświadczenia Dyrektor Śląskiego OW NFZ ustalił decyzją brak uprawnień do bezpłatnego zaopatrzenia w leki dla Pani Łucji K. Stanowisko Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego w Katowicach, należy uznać za zasadne. Rozpatrując odwołanie od powyższej decyzji, Prezes NFZ dnia 5 stycznia 2010 r. wydał decyzję utrzymującą w mocy decyzję Dyrektora Śląskiego OW NFZ. W myśl art. 110 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, od decyzji Prezesa Funduszu wydanej w indywidualnej sprawie z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego przysługuje zainteresowanej skarga do sądu administracyjnego, z czego Pani Łucja K. skorzystała.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wydanym wyroku i postanowieniu oddalił skargę na decyzje Prezesa NFZ w przedmiocie odmowy stwierdzenia uprawnienia do bezpłatnego zaopatrzenia w leki.

Natomiast, ustosunkowując się do zarzutu Pani Senator podniesionego w wystąpieniu, iż o należnych bądź nienależnych świadczeniach nie mogą decydować urzędnicy, (gdyż decyzją Dyrektora Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ ustalono, iż Pani Łucji K. nie przysługuje prawo do bezpłatnego zaopatrzenia w leki, natomiast inną decyzją przyznano Pani Łucji K. zgodę na świadczenia z zakresu leczenia stomatologicznego), uprzejmie wyjaśniam, iż prawo do bezpłatnego zaopatrzenia w leki jest szczególnym uprawnieniem do świadczeń opieki zdrowotnej przysługującym osobom spełniającym kryteria, o których mowa w art. 46 cytowanej na wstępie ustawy, natomiast czym innym jest przyznana zgoda na świadczenia z zakresu leczenia stomatologicznego, o której decydowały względy medyczne a nie przynależność do szczególnej kategorii osób, o których mowa ww. ustawie. Ponadto, należy zaznaczyć, iż w przedmiotowych sprawach urzędnicy działają w granicach wyznaczonych przez przepisy ustawy, a nie w granicach uznania administracyjnego.

Niezależnie od powyższego należy dodać, iż zgodnie z art. 163 ust. 2 cytowanej na wstępie ustawy, Minister Zdrowia bada decyzje podejmowane przez Prezesa Funduszu i stwierdza nieważność decyzji, w całości lub w części, w przypadku gdy naruszają one prawo czy prowadzą do niewłaściwego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej.

Jednakże, z zakresu wykonywanego nadzoru przez Ministra Zdrowia zostały wyłączone sprawy dotyczące m.in., decyzji wydanych w indywidualnych sprawach z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, do których zalicza się sprawy ustalenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, w tym dotyczące uprawnienia do bezpłatnego zaopatrzenia w leki.

2 p. 106

Z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
PODSEKRETARZA STANU

Marek Tworowski